

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 1.

Kontor: Nørregade 33, St.

11. Januar 1902.

Udgaar hver Lørdag.

18. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

 (+ 9 Øre i Postpenge i København.
 + 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Kunstvævning.

M. J. Vestergaard,

Knabrostræde 3, 3. Sal.

Træffes 12—4.

Den Suhrske Husmoderskole

T. 8051. Skindergade 31. T. 8031.

 Til Februar aabnes et nyt 4.
 Maaneders Kursus for unge Damer.
 Torsdag, Fredag og Lørdag Kl. 2—6.

Dansk Kvindesamfunds Husmødreforening

 udsender i Maj Læringer til Ud-
 dannelsen i Stupige- og Kokkepige-
 gerning uden for København

 Meddelelser fra Hjem, der vil
 tage imod de unge, bedes indsendte
 Januar og Februar.

P. B. V.

Anna Hjort,

træffes Tirsdag 1—3, Nørreg. 33, St.

Kvindernes Køkken,

Vimmelskafte 36, 2den Sal,

Frokost fra 11—2

Middag » 3—6½

Middag leveres ud af Huset.

EMMY THULSTRUP.

Hjemmelavet Konfekt,

tilkendt eneste

Panoptikon, V, 1ste Sal o. G.

Telefon 26543.

 Redaktøren træffes i sit Hjem,
 Amalievej 9, sikrest 5—7.

 Redaktionssekretæren vil være paa
 Bladets Kontor hver Mandag 12—1.

 Redaktionen paatager sig intet
 Ansvar for de Artikler, som ikke
 egne sig til Optagelse i Bladet.

Kvindelig Stemmeret.

»Frem Bondemand, frem,« har Digteren længe sunget —, og han er kommet frem, saa højt som en Mand kan komme her i Landet, — men nu, han er kommet til Mægten. nu kalder han paa Kvinderne. »Kom nu, I Kvinder — med Skatten som I har i Gem!« — og vi maa takke vor Kultusminister, at han har gjort det første Skridt og er kommet med et Forslag, hvor Kvinderne, i Lighed med Mændene, faar baade Valgret og Valgbarhed. Det er ganske mærkeligt! I al den voldsomme Modstand og Strid, som dette Forslag forvolder, er der Ingen, der hæver Røsten mod, at Kvinderne tages med, og dog kan der siges ganske det samme derom som imod, at Kvinderne faar Valgret til Sogneraad og Rigsdag —: det vil sætte Splid mellem Ægtefolkene, Mødrene vil forsumme deres Hjem, forlade deres Børn, Religionskrige har altid været de voldsomste. Her kunde jo ogsaa godt blive Splid om, hvem man vil vælge til Præst; men her lader alle Ægtefolkene selv derom — og Mødrene selv om at faa passet deres Hus og deres Børn — og det er nok ogsaa den bedste Vagt, der kan sættes.

Men naar man har sagt A, saa maa man ogsaa sige B; — er det rigtigt at have Kvinderne med til at vælge Præster og til Menighedsraadene og øvrige Virksomhed, saa maa det ogsaa være rigtigt at have Kvinderne med til gennem Sogneraadene at vælge Skolelærere og andet mere — og hvorfor saa ikke ogsaa Rigsdagsmand?

Det taler vi nu ikke om endnu, men det bliver naturligvis Følgen. Hvorfor skal Kvinderne, som dog er Flertallet, ikke regnes med til Folket? — Hostrup siger i en Sang:

I kender jo Ordet, at aldrig man finder

Af Mennesker bedre end Mandfolk og Kvinder. —

Og Ordet er godt, for det gemmer den Mening,

At skilt er de daarligst, men bedst i Forening.

Altsaa Mennesket, Mand og Kvinde i Forening — det er det bedste. De skal udfylde hinanden. — Manden har Egenskaber, Kvinden ikke har, og Kvinden Egenskaber, Manden ikke har, og derfor er vi ogsaa skabt til at være hinandens Medhjælp. — »Stærk som Fader, mild som Moder,« siger Hostrup i en anden Sang — og det er ogsaa Typen for

Mænd og Kvinder *) — med Undtagelser naturligvis.

Kraft og Mildhed — de skal hjælpe hinanden, saa bliver det godt — godt i de smaa Hjem, som i de store, — og er Komune og Stat ikke et stort Hus med mange Børn — store og smaa? —

I de smaa Hjem er det anerkendt alle Vegne, at det er galt, naar der ingen Kvinder er; og lykkeligt er det Hjem, hvor Mand og Kone deler alt med hinanden. Men hvorfor er det ikke ligesaa i de store Hjem? — hvorfor skal det der tjene Samfundet bedst, at Kvinderne udelukkes? —

Det største paa Jorden er et Hjem, Hvor Troskab og Kærlighed raader. Kun der vokser Folkenes Styrke frem, Kun der løses Samfundets Gaader.

De Smaa og de Gamle faar hver sin Part, Det Hele af hver bliver fremmet.

Om En er i Nød, kommer Hjælpen snart,

Hvor læres det, uden i Hjemmet.

Ja Frihed og Lighed og Broderskab, Aarhundredets Løsen og Gaade. I Hjemmet, hvor fælles er Haab og Tab,

Der samles de tredelte Traade *).

Frihed og Lighed er det gaaret frem med, Broderskabet staar i Stampe; — maaske er det, fordi Kvinderne ikke har været med.

Jutta Bojesen-Møller.

I Morgentaagen.

I.

Jeg har et Minde fra min Ungdomstid om en Skærsommerdawning, da jeg med »Snälltåg« op mod Søerne i Nord, hvor Tiveden sig strækker milevid.

Jeg vidste, at en Skønhed, rig og stor, var skænket denne Egn, og ret med Flid jeg holdt mig vaagen, — men da jeg laa Morgentaagen lavt og tungt ved Jord.

Kun graahvid Damp forneden og foroven! og mine Øjne stirred' sig kun trætte, men fik ej Glimt af Søen eller Skoven.

Ak! tænkte jeg, bag Sløret her, det tætte, dér grønnes Birk og Fyr og blaaner Voven, — men faar jeg det at se? vil Taagen lette?

*) Mon ikke Mildheden er den Skat, som vi har i Gem?

*) K. Bjerre.

II.

Men nu! et Aandepust fra Dagens Bryst, — og Taagesløret bølger, brister, flænges, og bort mod alle Himmelhjørner trænges, og klart det rødmer over Vetterns Kyst.

Og for mit Blik, da Fængselsmuren sprænges, den gyldne Kugle løfter sig i Øst, og skuer paa det fagre Land med Lyst. — Saa skulde jeg da ej forgæves længes!

Blaa hvælver Himmelkuplen sig deroppe, og fra min Plads ved Vinduet i Krogen jeg ser det blanke Vand, de grønne Toppe,

og By og Borg, som dukker frem af Taagen.

Af Fryd jeg føler Hjertet i mig hoppe, og hvisker: godt, at jeg har holdt mig vaagen!

III.

Det ny Aarhundred' er et Land, der sover i Morgendæmring, mens vi farer frem.

Vi véd, at det har store Ting i Gem, at mange dyre Skatte det os lover.

Men kort er Livet, — skal vi hæve dem?

skal vi se Taagen fly, som ruger over de fejre Lunde og de muntre Vover, den nye Verdens tusind skønne Hjem?

Kun ét vi mægter, mens vi fremad stævner og venter paa det Pust, som friskt og kækt vil aande hen saa Taagemuren revner:

at, til vi knuges under Muldets Vægt, vi holder vaagne alle Sjælens Evner. — Da skal det lysne for en ufødt Slægt!

U. Birkedal.

Litteratur.

Mellem Børn. Af Edv. Egeberg. Gyldendalske Forlag.

Det er en Samling af 20 Smaahistorier, Forfatteren har givet Børnetitlen: »Mellem Børn«. Som Børnelærer har han haft Lejlighed til at gøre lagttagelser i Børnenes Verden, og saa har han den gode Evne at kunne fortælle om, hvad han har hørt og set paa saadan en Maade, at man ligesom selv oplever det. Hans kristiske Sans er vaagen, ikke alene over for andre — hvad ikke er saa svært endda —, men han tager sig selv med blandt de Lærere og Forældre, han langer en Vinge ud til. Og den Slags Dommere kan man endda finde sig i, som siger vi og ikke I.

Det er underligt nok, det kan gøre saadan en Forskel med Benyttelsen af disse to smaa Ord i en